

Dăunătorii rapiței de toamnă

Gândacul păros

Epicometis hirta Poda., sin. *Tropinota hirta*

Gândacul păros este un coleopter comun, semnalat frecvent în zonele de stepă și silvostepă și care atacă frecvent cruciferele, pomii și vița de vie în perioada înfloritului.

Descriere

Adultul are 9-12 mm lungime, de culoare negru mat, acoperit cu o pubescență deasă și lungă, cenușie, de unde și denumirea de gândac păros. Pe partea dorsală a pronotului se găsește o carenă mediană, dispusă longitudinal. Tibiile picioarelor anterioare sunt prevăzute cu trei dinți. Elitrele sunt negre-cenușii, cu pete alb-gălbui. Oul este alb și rotund.

Larva, de tip scarabeiform (în forma literei C, cu corpul îngroșat) are 14-16 mm lungime, de culoare alb-gălbuie, iar capul este maroniu. Pupa este alb-gălbuie cu dimensiuni de 12-16 mm lungime.

Biologie

Gândacul păros are o singură generație pe an, iernează în stadiul de adult, în sol, la adâncimi de 10-20 cm. Gândacii apar în aprilie și zboară până în iunie-iulie, mai ales în zilele însorite între orele 11-15:00, iar noaptea se retrag în sol. Femelele depun ouăle după 4-8 zile de la împerechere, în luna mai, în grămăjoare mici de câte 2-4 ouă, în sol, la o adâncime de 2-7 cm. O femelă poate depune până la 50 de ouă. Incubația durează până la două săptămâni, iar dezvoltarea larvară poate ajunge și la două luni. Noii adulți apar în lunile august-septembrie, dar rămân în săculeții pupali până în primăvara următoare.

Mod de dăunare

Dăunător polifag preferă pomii fructiferi, dar atacă în perioada înfloritului și vița de vie. În ultimii ani atacă destul de sever rapița și alte crucifere, uneori chiar și porumbul sau cerealele păioase. În anii de invazie, daunele produse organelor florale sunt semnificative. Primăvara devreme, adulții se hrănesc cu polenul florilor timpurii, iar apoi consumă organele interne ale acestora, uneori și sepalele. La rapiță consumă organele florale, câteodată și frunzele tinere. Larvele nu dăunează. Odată cu înflorirea pomilor fructiferi, trec pe florile acestora. Produce daune și la graminee (secară, orz, grâu, porumb) precum și la vița de vie.

Dăunătorii rapiței de toamnă

Prevenire și combatere

Combaterea insectei este destul de dificilă, deoarece atacă în perioada înfloritului, moment când trebuie protejată entomofauna utilă. Se pot utiliza insecticidele care menajează polenizatorii și mai pot fi utilizate și alte metode: feromonii sexuali specifici care atrag masculii; specii parazitoide precum viespea de stepă (*Scolia hirta*) trebuie protejată deoarece parazitează larvele gândacilor din genul *Epicometis*.

În caz de atac puternic, se aplică tratamente cu insecticide cu acțiune dublă - atât sistemice cât și de contact.

